

A közepes az közepes!

Hiába teltek már el hosszú napok a bizonyítványosztás óta, sok szülő homlokán csak nem akarnak kisimulni a ráncok. Fejüket fájlalják, szerszám vagy toll fászsztotta kezükkel szaporán legyintgetnek, s ha valaki megkérdi tőlük, mi a baj, ennyit mondanak: a gyerek! Gyöngyejeget kapott a gyerek...

NAPI KISLEXIKON

a jellegzetes árvizekről

A szakemberek tudják, hogy nincs két egyforma természetű folyó, de nincs ugyanannak a folyónak két egyforma árvize sem.

● Tavaszí árvíz és zöldár?

Tavasszal a hóolvadáskor, júniusban az esőzéseket követi árvíz a Tiszán. A tavaszi árvíz sokkal nagyobb a nyárinál és sokkal tovább tart. Ezért gyakran találkozik a Duna tavaszi árvizével, ami nehezíti lefolyását. A Tisza nyári árvize (zöldár) sosem egyidejű a Dunáéval. A tavaszi és a nyári árvíz is nagyjából azonos időben alakul ki a Felső-Tiszán, a Szamoson és a Maroson. A lassúbb Szamoson általában valamivel később érkezik torkolatához, a hevesebb Marosé pedig valamivel előbb, mint a Tisza árvize, de az időbeli különbség olyan kicsi, hogy Szegeden mindig magas vízállást okoznak. Megtörtént már, hogy az árvíz Szegeden már kulminált, amikor a Tisza árhullámának tetőzése még Szolnok felett volt. Az idén a tavaszi és a nyári árvíz, a késői tavaszodás miatt, egybeolvadt.

● Rekordok?

Az 1879-es nagy árvíz előtt minden alkalommal más helyen bekövetkezett gátszakadás mentette meg a teljes pusztulástól Szegedet. A szabályozást megelőzően különösen az 1816. (623), az 1830. évi (614) árvíz volt nevezetes. Ezután szinte minden árvíz év rekordot döntött. Az 1879-es 806 centiméter után 1881-ben 845, 1888-ban 847, 1895-ben 884 centiméterrel tetőzött Szegednél a Tisza. Századunkban is tovább folytatta ostromát új maximumokért: 1919-ben 916, 1932-ben 923 centimétert ért el. S ezután mintha megelégtelt volna: 1941-ben már „csak” 855, 1962-ben 820, 1966-ban 799, 1967-ben 790 centivel tetőzött.

● Meglepetés?

„Nem szabad elbizakodnunk — írta Lászlóffy Woldemár, a műszaki tudományok doktora a szegedi nagy árvíz 90. évfordulója alkalmából tavaly októberben megjelent füzetben. — Egyrészt, mert a Tisza széles folyó, mindig szolgálhat meglepetéssel. Másrészt, mert az egykori ártéren megnövekedett a népsűrűség, belterjessé vált a mezőgazdaság és számos ipartelep virágzik. A védelmi rendszer nyújtotta biztonságot a védett terület értéknövekedésének megfelelően kell növelnünk és állandóan fokoznunk.” Szavainak teljes igazságát bizonyítják az idei esztendő eseményei.

Aztán, ha a kérdezőnek ideje is, türelme is van, megtudhatja, hogy milyennek voltak ezek a gyöngyejegek. Számtanból — „pedig van esze annak a lustának!” — csak jót kapott a fiú vagy leány, magyarából pedig — „istenem, mit kínoltunk vele!” — közepest. Földrajzból — mondjuk — szintén egy harmas áll az illető rubrikában, s kémiaiából is jóra változott a tavalyi ötös. És így tovább, és így tovább!

Paródiának hatnak, de sajnos, nagyon is valódiak ezek a naponta százszor megismételt apai, anyai monológok, amelyekben a leggyakoribb fordulat a „csak jó”, „csak közepes”, „csak elégséges” kifejezés.

Csak jó, csak közepes, csak elégséges?

Gyakorló pedagógusok, nevelési kérdésekkel foglalkozó pszichológusok már jó pár éve felfigyeltek a félévi, évvégi jegyeknek erre a sajátságos visszaminősítésére. Ahogy némely tanulmányokban olvasható: „a sikerhajszolás egy különös esete forog fenn”. Arról a mindinkább uralkodó szemléletről van szó, amely — főképp a „kötelezőnek” tartott továbbtanulás miatt — kiskölkölést, nagyiskölkölést egyaránt a képességeit meghaladó maximumok elérésére kötelez.

Igy aztán nem csoda, hogy mind a szülők, mind a gyerekek szemében is értéktelenebbé vált a jórendűség, a közepes rendűség fogalma,

s vele együtt már régen nem „jót” és „közepest” jelentenek a négyes, illetve a harmas jegyek.

Pedig hát... Pedig hát csak csak egy pillanatra kell eltűnődni ezeken a jó és közepes érdemjegyeken. Nem kell sok töprengés, tisztán és érthetően sugározzák maguk a szavak: valakinek valamely tantárgyból szerzett ismeretei jók, illetve közepesek. Nem csapnivalók, nem közlegyintéssel minősíthetők. Olyanok, amelyek birtokában hozzá lehet látni valami munkához, és el is lehet végezni azt. Tudást takarnak, az ismeretek létét bizonyítják!

Ha szükséges némely pedagógiai célok kitűzése, akkor alighanem ezt nagyon széles körökben eluralkodott jegydegradációt kell majd felszámolni. Megértetni első sorban a szülőkkel, másod sorban az apák, anyák ingerült véleményét ismételtő gyerekekkel, hogyha egy jegy jó, az jó; ha pedig közepes, hát közepes. Igaz, nem csillagos ötös, amely az egyetemre, főiskolára vezető utat tényleg fényesebben mutatja, de azért jegy, érdemjegy: nem pironkodva elhallgatni, de nyugodtan, sőt büszkén bevallani való.

Ha parancsot kéne fogalmazni, akkor most így hangozna ez a „törvényerejű iskolai utasítás”: **szeressük vissza az érdemjegyek becsületét az ötös alatt!**

A. L.

Új otthont kap az Állami Balett Intézet

Szimposiumot rendeznek az évfordulón

Az idén ünnepli fennállásának 20. évét az Állami Balett Intézet. Az évforduló alkalmából a jubiláló intézmény június 22–29. között hazai és külföldi neves szakemberek részvételével egyhetes szakmai módszertani bemutatót és vitát rendez, amelyen összegezik az intézmény művészetpedagógiájának 20 éves fejlődését és felvázolják az elkövetkezendő évek tennivalóit. Erről a gazdag eseménysorozatról tájékoztatta Hidas Hedvig, az Állami Balett Intézet igazgatója szerdán az újságírókat a MUOSZ székházában megtartott sajtóértekezleten.

Egyebek közt elmondotta, hogy rövidesen új otthonba költöznék, a Semmelweis utca 2. sz. alá. Ebben az új épü-

letben megvalósíthatják majd a táncművészképzés új, korszerű követelményeit.

Ezután részletesen ismertette a jubileumi hét eseménysorozatát, amelynek ünnepi megnyitóját június 22-én lesz a Fészek Klubban, és a végzős hallgatók vizsgakonzertjével zárul az Állami Operaházban 29-én.

Az igazgató végül elmondotta, hogy a szimpóziumon olyan neves személyiségek vesznek részt, mint Alla Seleszt, a leningrádi Kirov Színház művésznője, a leningrádi balett intézet balettmestere, Phállis Bed, a Royal Balett School alelnöke, Vega Volková, a Dán Királyi Operaház balettmestere, Aszfal Messzerer, a Moszkvai Nagyszínház balettmestere.

A Csongrád megyei képviselőcsoport

ülése

Tegnap, szerdán Csongrádon, a Tisza Bútoripari Vállalat központjában tartotta ülését az országgyűlési képviselők Csongrád megyei csoportja. A képviselőcsoport vezetőjének, **Katona Sándornak** megnyitóját után **dr. Varga József**, a Csongrád városi tanács vb-elnöke által írásban beterjesztett anyag alapján Csongrád helyzetének és megoldásra váró gondjainak kérdéseit tárgyalta meg.

A vitában felszólt **Győri Imre**, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára, **Balogh László**, **Nieszner Ferenc**, **Halmágyi Ivánné**, **Nagy Dániel**, az Elnöki Tanács tagja, országgyűlési képviselők, **Domján Gyula**, a Tisza Bútoripari Vállalat igazgatója, **Góg Mihály**, a Csongrád városi pártbizottság titkára, **dr. Paczuk István**, a megyei tanács vb elnökhelyettese.

Az országgyűlési képviselők az ülés után megtekintették a bútorgyár új termékeit, a FÜTÖBER most épülő üzemszert, és a Tisza-parti árvízvédelmi munkákat.

MSZBT-küldöttség Moszkvában

Szerdán Nagy Mária főtitkár vezetésével háromtagú MSZBT-küldöttség utazott Moszkvába, a Lenin-centenárium tiszteletére rendezett nemzetközi találkozóra, amelyen több mint 50 ország szovjet baráti társaságainak képviselői vesznek részt.

A motorok és a televízió

Nemcsak a tévénezőket bosszantja, ha váratlanul „csikozni” kezd a készülék, de rontja a kényes berendezést is, hogy sok autónak és motornak a gyertyáján nincs szigetelő — panaszkodik **Futó Antal** (Odessza körút 38. sz.) olvasónk. Már a szervizben is érdeklődött, mit lehetne tenni, de nem a tv-készülékkel, a motorgyertyákkal van a baj. Ha ilyen ütemben nő a gépjárművek száma és forgalma, nézhetetlen lesz a televízió. Nem lehet kötelezni a járműveket, hogy csak jó gyertyával közlekedhetnek?

Elvben most is zavarószűrővel ellátott gyertyával közlekedhetnek, sőt: megbüntetik, akinek hibás a gyertyája. De az ellenőrzés, sajnos,

HÉTKÖZNAPOK

Veszélyes Oskola

Mintha csatater lenne, mely árkok futnak keresztül-kasul az Oskola utcán. Egy komoly útépitésné! ezt természetesnek is kellene venni. De azt is, hogy az árkokat, vagy — s ez lenne a legcélszerűbb — a két járda közti területet ideiglenes védőkorláttal lássák el. Ha pedig belegondol abba az ember, hogy milyen veszélyek miatt állt le egy időre az útépités, akkor vétkes könnyelműségnek tűnik ez a mulasztás.

A bonyodalmak akkor kezdődtek, amikor az úttestet nagybővíteni akarták, a fölbontott járda alatt téglalaagútba rejtett kábelokra bukkantak a munkások. Olyan alumíniumkábelei futnak ki a Közlekedési Vállalatnak, amelyek jó néhány villamosvonalat szolgálnak ki az Alsóvárostól a Felső Tisza-partig. Ha ezeket a könnyen romló jószágokat elszakítják, nemcsak az ötszáz voltos áram ütésével kell számolni, hanem az azal is, hogy napokra leáll a villamosforgalom.

A kábelokat vagy tíz éve rakták le, csak utána kellett volna nézni a tervezés vagy az építés megkezdése előtt, hogy hol vannak: a közlekedési vállalat térképéről le lehetett volna mindent olvasni. De ha már ezt elfeledték, amíg a megfelelő új tervek birtokában folytatni lehet az útépitést, legalább arra kellene vigyázni az építőknek, hogy ne ugrálhassanak gyerekek a veszélyes kábeleken. Emberhalál lehet belőle.

Kísérleti szökőkút

Kérdezzük az embereket: hát a Dugonics téri szökőkúttal mi történt már megint? Újra csak az a picurka sugár csintalanokodik a medence végében, s elűnt az a bizonyos zsombószivattyú, amivel májusban kezdtünk megbarátkozni. Az valóban szép volt, modern volt, s ráadásul jobban frissítette a levegőt, mint emez a gyengécskén sikerült régi.

Még az újság is írta annak idején — mondogatják tehát a kíváncsi szegediek —, hogy a vízművek és furdók fiataljainak egy csoportja kísérletezte ki a megoldást. Ez sem sikerült tehát, rosszul végződött volna a kísérlet? Mi az igazság? S egyáltalán: miért az ilyen mézesmadzag, ha elrántják az orrunk elől?

Arra sem a jólérsültek, sem a kíváncsiak nem figyeltek fel, hogy a zsombószivattyú csak kísérleti jószág lehetett, hiszen az azt energiával tápláló villamosvezeték a fűvön, betonon futott a medencéig. Ezt állandósítani nem szabad, bármilyen jól sikerült is a kísérlet, az átalakított szökőkútfej visszakérült a vízművekhez.

A végleges átalakítás biztos, hogy nem lenne olcsó mulatság, de megérné, mert végre méltó lenne a szép térhez a szökőkút is. És a kismamák és nagymamák, akik szívesen ülnék újra körül, biztosan örömmel várják ki azt az időt, amíg ásók és lapátok birodalma lesz a térnek ez a fele.

VERESS MIKLÓS

Mérleg és mérlegelés

Igen haragosan ír B. Józsefné (Bécsi körúti) olvasónk arról, hogy a Marx téri piacon egy elárusító — azonosítva hogyan is bizonyíthatnánk utólag a hiányt? — a Marx téri piacon mindig ott van a szegedi szol-

megmerte a burgonyát és a gátlató üzem valamelyik alkalmazottja, bár nem vitás, tömegben a helpénzszedő megtalálni nem kis munka. De ha őt segítségül hívja legközelebb, azonnal tisztázni lehet az ilyen panaszt. S ez azért is jó lenne, mert — csakúgy mint más kereskedelmi dolgozót — igen érdeke, hogy megbüntessék megbüntetik. Ez két tény — azt, aki másokat megkáro-

mégis rosszul mérték. Nem tudjuk viszont, hogy olvasónk házi mérlege pontos-e, azonkívül hogyan is bizonyíthatnánk utólag a hiányt?

A Marx téri piacon mindig ott van a szegedi szol-

Elismerés a segítségért

Most felvételiznek az egyetemeken, főiskolákon azok a hátrányos helyzetű középiskolások, akiknek matematika és fizika tanulmányait 1969 februárja óta a József Attila Tudományegyetem természettudományi karánál oktatói és hallgatói rendszeres foglalkozásokon segítettek.

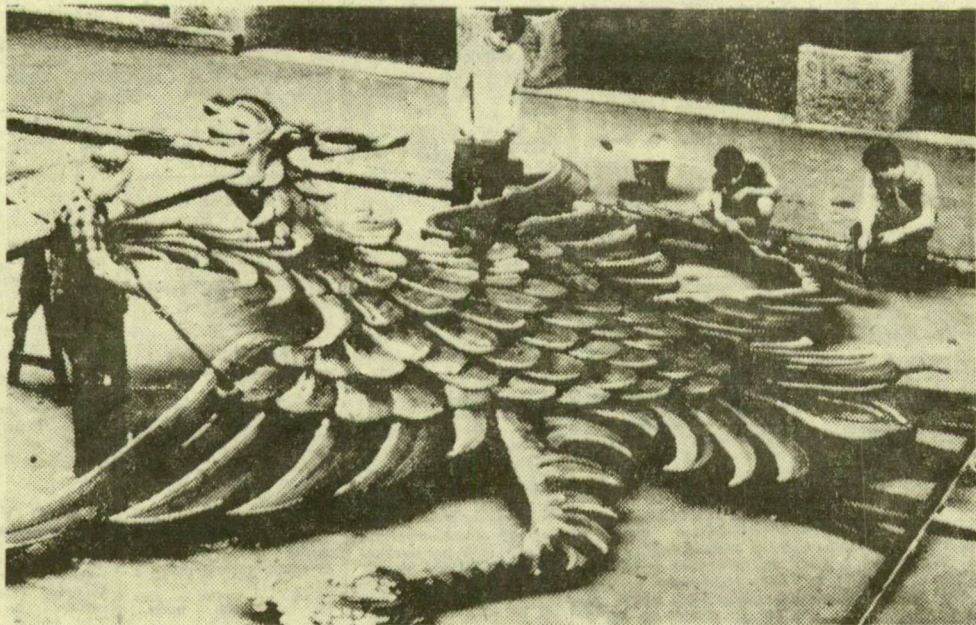
A másfél éves — Csongrád megye több városára és községére kiterjesztett — akció mintegy 100 résztvevője számára tegnap, szerdán este találkozót rendezett a JATE KISZ végrehajtó bizottsága. A Dugonics téri egyetemi épületben megtartott találkozó résztvevőit Németh József, a JATE KISZ vb titkárhelyettese köszön-

totta, majd **Mari Kálmán**, a KISZ Csongrád megyei bizottságának titkára kitüntetésekkel adta át.

Aranykoszorús KISZ-jelvényt kapott: **Gyémánt Iván** tanársegéd, **Hatvani László** tanársegéd és **Szalai István** tanársegéd.

A KISZ KB Dicsőő oklevéllel tüntették ki **Siket Aranka** egyetemi hallgatót, **Nagy Péter** gyakornokot, valamint **Oláh Ilona**, **Erdélyi Klára**, **Maráz Katalin** és **Farkas Mária** hallgatókat.

A kitüntetetteket és a nagyszabású segítő akció többi résztvevőjét dr. **Koncz János**, a Csongrád megyei pártbizottság osztályvezetője köszöntötte.

Somogyi Károlyné felvétele

Díszlet-sas

A Szegedi Szabadtéri Játékok idei évadnyitó előadásának, Kodály Hány János című daljátékának díszleteit már javában készítik a Dóm téri műhelyekben. Képünk a hatalmas díszletsast mutatja, amely az osztrák császárság jelképeként kerül majd fel a színpad fölé.

CSÜTÖRTÖK,
1970. JÚNIUS 18.

DÉLMAGYARORSZÁG 5